

Τα όρια

σε παιδιά προσχολικής ηλικίας

Τι είναι τα όρια;

- Προστατευτικό δίκτυ ασφαλείας

Μαθαίνει τα παιδιά:

- Αρμονική συνύπαρξη με τους άλλους
- Σεβασμός προσωπικού τους χώρου και άλλων
- Έκφραση σκέψης-συναίσθηματος άμεσα και λειτουργικά

Σωματικά Ορόσημα:

- Σερβίρει ένα υγρό στο ποτήρι, τρώει με κουτάλι ή πιρούνι, χρησιμοποιεί κύπελλο
- Δεν κοιμάται το μεσημέρι, αλλά κοιμάται ένα 12ωρο το βράδυ
- Κόβει χαρτί με παιδικό ψαλίδι, αρχίζει να κρατά σωστά το μολύβι

Σωματικά Ορόσημα:

- Είναι αεικίνητο. Αρχίζει να πηδά σε ύψος και σε μήκος, μπορεί να στροβιλίζεται και να κάνει τούμπες. Πετάει αντικείμενα μακριά.
- Οδηγεί ποδήλατο με βοηθητικές ρόδες

Ψυχολογικά Ορόσημα:

- Παίζει παιχνίδια ρόλων με φανταστικούς συντρόφους ή παίζει παιχνίδια φαντασίας με άλλα παιδιά.
- Δυσανασχετεί όταν χάνει στο παιχνίδι.
- Αρχίζει να διακρίνει τα δύο φύλα.

Ψυχολογικά Ορόσημα:

- Βιώνει καινούρια συναισθήματα με κοινωνική αναφορά: ενοχή, ανασφάλεια, ζήλια, εμπιστοσύνη, ταπεινότητα.
- Απολαμβάνει τη διαδραστική σχέση με τους μεγάλους κατά την ανάγνωση.
- Αποκτά κάποιον αυτοέλεγχο και μπορεί να αναβάλει για πέντε έως δέκα λεπτά την ικανοποίηση μιας επιθυμίας του.

Ψυχολογικά Ορόσημα:

- Αρχίζει να υπακούει και να σέβεται απλούς κανόνες.
- Του αρέσει να είναι αυτόνομο και συχνά αρνιέται τη βοήθεια των μεγάλων.
- Αρχίζει να δείχνει συμπόνια και ενοχή.
- Νιώθει περισσότερους φόβους και έχει μεγαλύτερη επίγνωση του κινδύνου.

Ψυχολογικά Ορόσημα:

- Έχει λίγες αναστολές, δηλαδή ιδίως στους κοινωνικούς χώρους δείχνει ειλικρίνεια έως και ωμότητα.
- Εμφανίζονται δείγματα έντασης: μπορεί να ξεκινήσει να τρώει τα νύχια του ή να σκαλίζει τη μύτη του.
- Του αρέσουν τα χαζά και δίχως νόημα ποιηματάκια, τραγουδάκια και αστεία.

Μαθησιακά Ορόσημα:

- Αρχίζει να μαθαίνει τις συνέπειες της συμπεριφοράς. Κάνει πολλές ερωτήσεις για τα πάντα: πως, γιατί, πότε, τι και πότε.
- Αρχίζει να διακρίνει τις ουσίες σε φαγώσιμες και μη.
- Αρχίζει να κατανοεί τις λέξεις «Σύντομα» ή «περίμενε λίγο».
- Μπορεί να ακολουθήσει δύο διαδοχικές οδηγίες

Μαθησιακά Ορόσημα:

- Καταλαβαίνει τις ερωτήσεις γύρω από ένα παραμύθι ή μια ιστορία
- Λέει προτάσεις με τρεις και τέσσερις λέξεις.
- Δίνει οδηγίες
- Κατανοεί απλές μνημοτεχνικές μεθόδους
- Συχνά δεν κατανοεί την αλληλουχία των γεγονότων.

Μαθησιακά Ορόσημα:

- Δεν έχει την ίδια αίσθηση του χρόνου με τους ενηλίκους, αλλά αντιλαμβάνεται το χρόνο ως αλληλουχία γεγονότων
- Συμπληρώνει ένα παζλ με 4-5 κομμάτια.
- Συγκεντρώνει την προσοχή του για περισσότερο χρόνο, γύρω στα 20 λεπτά.
- Ταξινομεί τα παιχνίδια του ανάλογα με το χρώμα και το μέγεθος.

Μαθησιακά Ορόσημα:

- Χρησιμοποιεί μία χθεσινή ή προχθεσινή εμπειρία του ως σημείο χρονικής αναφοράς.
- Δεν αναγνωρίζει τα όρια, όμως αρχίζει να τα μαθαίνει
- Μαθαίνει τον αυτοέλεγχο, αλλά χρειάζεται πολλή εξάσκηση ακόμα.

Θέσπιση Ορίων: Πως;

- Το «όχι» σημαίνει «όχι»
- Τήρηση υποσχέσεων
- Παροχή επιλογών ως προς το χρόνο και τον τόπο
- Προειδοποίηση πριν από μία μετάβαση
- Μηνύματα-εγώ

Θέσπιση Ορίων: Πως;

- Οπτική επαφή
- Τρεις επιλογές
- Χρήση του κανόνα «όταν...τότε...»
- Διασαφήνιση προσδοκιών
- Στοχαστικές ερωτήσεις

Θέσπιση Ορίων: Πως;

- Διατυπώστε την αντίθετη προτροπή ή αίτημα
- Θετική ανατροφοδότηση
- Αποτελέστε πρότυπο
- Φυσικές συνέπειες

«Τα παιδιά είναι πολύ πιθανό να γίνουν ό,τι εσείς πιστεύετε ότι θα γίνουν.»

Lady Bird Johnson